

Samfunnsstraff

Straffavbrudd

Strgjfl. § 57. *Straffavbrudd*

Kriminalomsorgen kan avbryte gjennomføringen av straffen dersom den domfeltes helsetilstand tilsier det, eller det for øvrig foreligger særlig tungtveiende grunner som ikke kan avhjelpes på annen måte. Når det fremstår som nødvendig for at avbruddet skal være sikkerhetsmessig forsvarlig, skal kriminalomsorgen fastsette slike vilkår for avbruddet som nevnt i § 58 første ledd.

Forskriften § 5-3. Straffavbrudd

Avbrudd etter straffegjennomføringsloven § 57 gis i en bestemt periode av inntil 4 uker og kan senere forlenges én gang med inntil 4 uker. Spørsmålet om ytterligere forlengelse skal forelegges overordnet nivå for avgjørelse. I særlige unntakstilfeller kan regionalt nivå innvilge avbrudd for en ubestemt periode. Avbruddets totale lengde skal stå i rimelig forhold til dommens lengde og begrunnelsen for avbruddet.

Avbrudd etter straffegjennomføringsloven § 58 tredje ledd og § 59 annet ledd gis for en ubestemt periode.

Endret ved forskrift 30 okt 2015 nr. 1235.

57.1 Innledende bestemmelse

Leder av friomsorgskontor kan treffe vedtak om avbrudd i straffegjennomføringen etter straffegjennomføringsloven § 57, § 58 tredje ledd og § 59 annet ledd. Ved å avbryte straffegjennomføringen stoppes denne med den følge at gjennomføringstiden avbrytes. På denne måten unngår man at gjennomføringstiden løper uten at den domfelte utfører aktivitetsplikten.

Straffen kan avbrytes når

- 1) den domfeltes helsetilstand tilsier det (§ 57)
- 2) det for øvrig foreligger særlig tungtveiende grunner som ikke kan avhjelpes på annen måte (§ 57)
- 3) den domfelte har brutt bestemmelser og unnlater deretter å møte til innskjerpingssamtale (§ 58 tredje ledd, første punktum)
- 4) den domfelte bryter bestemmelsene på nytt etter å ha gjennomført en innskjerpingssamtale (§ 58 tredje ledd, annet punktum), eller
- 5) den domfelte er siktet for en straffbar handling som kan føre til fullbyrding av den subsidiære fengselsstraffen (§ 59 annet ledd).

Straffen avbrytes også som følge av at direktør på regionalt nivå oversender saken til retten med begjæring om omgjøring av samfunnsstraffen til subsidiær fengselsstraff. I disse tilfellene skal det ikke settes vilkår etter § 58.

Forskrift til straffegjennomføringsloven § 5-3 kommer til anvendelse når avbrudd besluttes i medhold av lovens § 57. Etter denne bestemmelse kan leder av friomsorgskontor bare

innvilge avbrudd for et begrenset tidsrom. Ved brudd på vilkår for samfunnsstraffen kan leder av friomsorgskontor avbryte gjennomføringen i medhold av straffegjennomføringsloven § 58 tredje ledd for en ubestemt periode. Det samme gjelder dersom domfelte er siktet for en straffbar handling som kan medføre fullbyrding av den subsidiære fengselsstraffen, jf. straffegjennomføringsloven § 59 annet ledd.

57.1.1 Den domfeltes helsetilstand

Hvis den domfelte ikke kan møte til avtale på grunn av sykdom, kreves dette dokumentert med legeerklæring. Det må uttrykkelig fremgå av erklæringen at domfelte ikke er i stand til å møte til den type avtale fraværet gjelder. Det forutsettes at domfelte snarest mulig gir beskjed om sitt fravær. Fristen for fremleggelse av legeerklæring er senest tre dager etter fraværet. Friomsorgen bør i samråd med den domfelte vurdere om han for eksempel er i stand til å møte til individuell samtale i stedet for samfunnsnyttig tjeneste. På den måten kan man forhindre unødig endring av gjennomføringsplanen.

Hvis den domfelte på grunn av sin helsetilstand eller andre særlig tungtveiende grunner, ikke er i stand til å gjennomføre straffen i en periode, kan gjennomføringen stanses etter straffegjennomføringsloven § 57. Betydelige rusproblemer kan også falle inn under begrepet helsetilstand i forhold til denne bestemmelsen.

57.1.2 Særlig tungtveiende grunner

Forhold som ikke dreier seg om den domfeltes helsetilstand, eksempelvis forhold hos den domfeltes nærmeste, må være "særlig tungtveiende" for å begrunne straffavbrudd. Videre må det være forhold som domstolene ikke har tatt i betraktning ved straffeutmålingen. I vurderingen av om den domfelte skal innvilges straffavbrudd skal det legges vekt på om straffavbruddet blir av lengre varighet.

For avbrudd som skyldes at domfelte har brutt bestemmelser eller begått ny straffbar handling, vises det til straffegjennomføringsloven §§ 58 og 59 med tilhørende retningslinjer.

57.1.3 Vilkår for avbruddet

Når leder av friomsorgskontor vedtar avbrudd etter straffegjennomføringsloven § 57, og det fremstår som nødvendig for at avbruddet skal være sikkerhetsmessig forsvarlig, skal det fastsettes vilkår om at den domfelte skal

- a) overholde bestemmelser om oppholdssted
- b) unnlate å ha samkvem med bestemte personer
- c) unnlate å bruke berusende eller bedøvende midler, eller
- d) overholde bestemmelser om meldeplikt for politiet eller friomsorgen.

Ved vurderingen av om det bør fastsettes vilkår skal det legges vekt på faren for at den domfelte vil begå en ny straffbar handling eller unndra seg den videre gjennomføringen.

57.2 Utenlandsopphold under straffavbruddet

Med mindre det foreligger særlige unntakstilfeller, skal det utformes vilkår om at domfelte må oppholde seg i landet under straffavbruddet.

57.3 Vedtaket

Leder av friomsorgskontors avgjørelse om avbrudd i gjennomføring av samfunnsstraffen etter straffegjennomføringsloven § 57 er et enkeltvedtak som kan påklages. Dette gjelder ikke for avbrudd som er en direkte følge av at direktør på regionalt nivå oversender saken til forhørsretten med begjæring om fullbyrding av subsidiær fengselsstraff etter § 58 tredje ledd. Som regel vil imidlertid friomsorgen allerede ha truffet vedtak om avbrudd i forbindelse med sin behandling av bruddet som førte til innberetningen.

Dersom den domfelte, etter at det er avsagt dom om soning av hele eller deler av den subsidiære fengselsstraffen, søker om å få soningen utsatt, blir dette å anse som en søknad om soningsutsettelse. Søknaden skal derfor behandles av påtalemyndigheten etter straffeprosessloven § 459, og ikke av kriminalomsorgen etter straffegjennomføringsloven § 57.